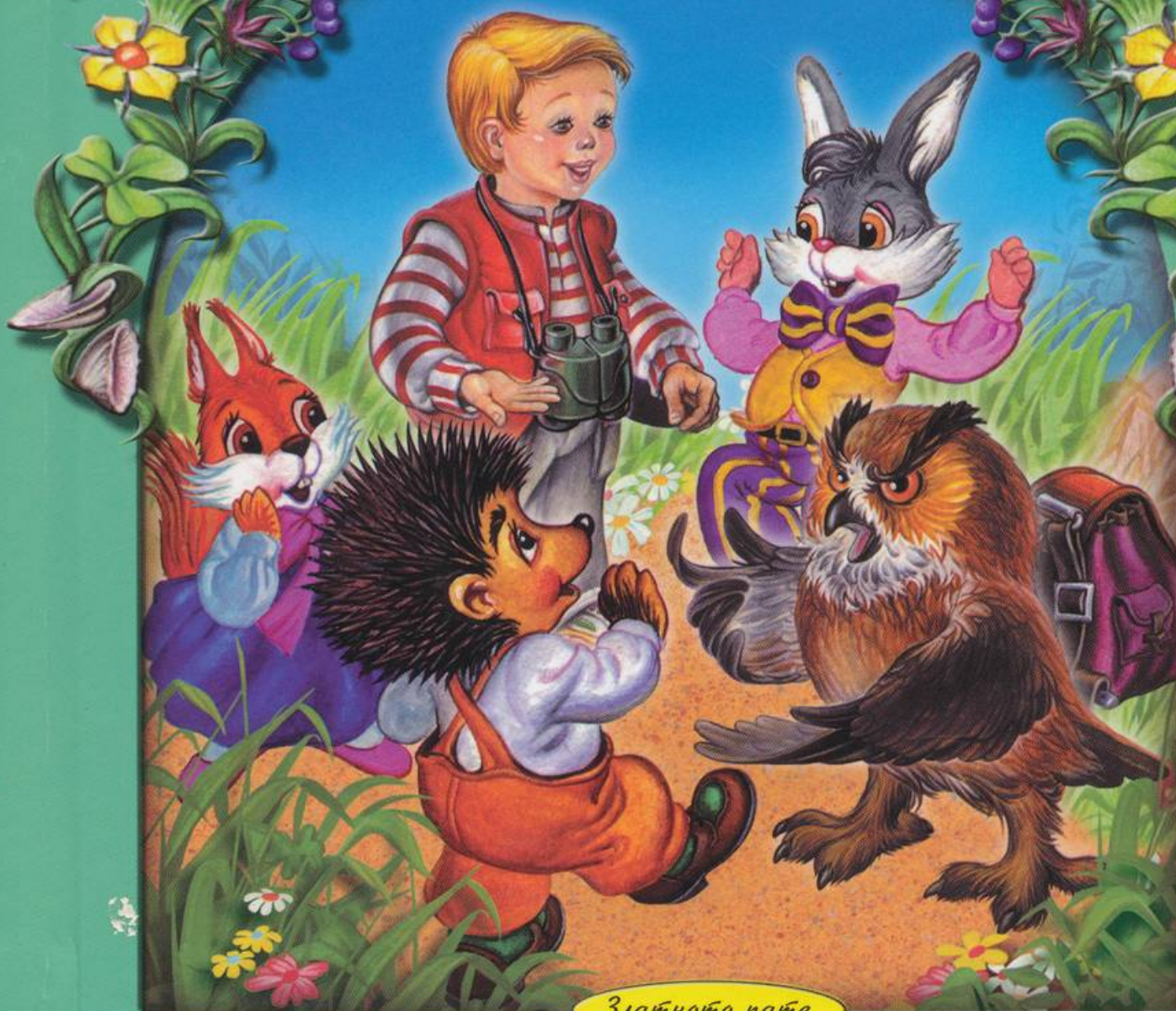

КНИГА ЗА ВСЕКИ ДОМ

Мамо, мамо, я кажи!

КОЛКО СЛОНЧЕТО ТЕЖИ

Златното паме

МАМО, МАМО, Я КАЖИ! КОЛКО СЛОНЧЕТО ТЕЖИ?

chitanka.info

ОТ ЗОРИ ДО МРАК

ДОРА ГАБЕ ЩЪРБУЛАТКА

*В моята устичка
предно зъбче няма,
паднало самичко,
като спяхме с мама.*

*Дирим под юргана —
де се запиляло?
Грабна черна врана
зъбчето ми бяло.*

*И сега съм вече
щърба-щърбулатка,
а пък мама рече:
„Пак си много сладка!“*

ДОРА ГАБЕ
КУКУРИГУ, ПЕТЛЕНЦЕ

*Кукуригу, петленце,
имаме си детенце,
със две голи краченца,
със две тънки ушленца,
със две малки ръчички,
със две сини очички,
чисто, бяло, измито,
в бяла люлка повито.*

ДЯДО ПЪНЧ СПАСЕНИЕ

*Нямам братчета, сестрички
и цялата къща —
мама, баба, леля, всички —
само мен прегръщат.
Как не падна през комина
едно бебе сладко,
че и аз да си почина,
като стана батко!*

МЛАДЕН ИСАЕВ БОСОТО ЗАЙЧЕ

*Тая пролет ранна,
щом разцъфна дряна
щом засвири кос,
хукна Зайчо бос.
Мина сто поляни
с минзухар постлани,
мина сто долини
с тръни и глогини.
Но в една горичка
в босата петичка
трънче се намуши.*

*Зайчето се сгуши
и под росни клони
сълзички зарони:
— Олеле, игличка
в моята петичка!
Чуха му гласчето
зайчета в полето.
Запъхтени бяха
като долетяха.
Всяко се навежда,
всяко се оглежда:
— Трънчето проклето
влязло е в крачето.
Трябва ни игличка
за такваз петичка.
Но къде в Балкана
игла от стомана?
Шипката самичка
даде им игличка.*

*Беше малко крива,
тъпа и чуплива,
ала щом тя влезе,
трънчето излезе.*

*Оздравя крачето.
И пак през полето,
дето свири кос,
хукна Заю бос...*

ЛИАНА ДАСКАЛОВА
МЕЦА НА БАНЯ

*Пукна се пролет в Балкана,
станала Меца, Мецана —
гледа се кална, непрана!
Дръпна от клонче торбата
и занарежда нещата:*

*— Сапунче — да се измия,
хавлия — да се изтрия,
забрадка — да се завия.
А пък за малкото мече
вълнено пѣстро елече!*

*Тръгна Мецана с торбата,
с мечето влезе в реката.*

*Ни със сапун се е мила,
ни със хавлия се трила,
нито се е забрадила!
Три дни се само топила!*

*Мѣтна реката потече
и ми далече завлече
Мечовото елече!*

АНГЕЛИНА ЖЕКОВА
ПОСПАЛИВ, НО ВЕЖЛИВ

*Ежко Бежко се успал,
с поздравите закъснял.
— Добро утро, Дългоушко!
— **Вече обед стана, душко.**
— Добър ден! — на Мечо рече.
— **Беше ден, сега е вечер!**
Ежко Бежко се навъси:
— Дните станали са къси...
Не обичам да съм лош —
ще ви кажа „Лека ноц!“*

ДЯДО ПЪНЧ НА КАКА МОМЧЕТО

*Грее на луната сърпа,
ала Ежко не заспива.
Сънчо тук е, но се дърпа
от прегръдката бодлива.*

*А пък ежковата кака
гушна братчето си в мрака
и така след миг ли, два ли —
ей ги двамата заспали...*

ДОРА ГАБЕ СЪНЧЕЦ

*Сънчец ходи из горица,
води бебчо за ръчица
и го води, и му пее,
и го с две ръце люлее.*

*Нани, нани, мойто бебе,
таз звездица е за тебе,
да ти грее, да ти свети,
да пораснеш като цвете...*

АТАНАС ЦАНКОВ
КАКВО БИЛО

*На заспал се преструвам.
Уж не спя, а сънувам.
Още малко — ще рипна!
Кой ми бузката щипна?
Рак ли има в леглото,
та ми дърпа ухото?
Хоп — отварям очички...
Отдъхнете си всички:
татко будел момчето
и му щипвал ушето.
Няма никакви раци —
татко боцкал с мустаци.*

ВАСИЛ ИВ. СТОЯНОВ
БАБА И ВНУЧЕ

*Баба внучето приспива
и му пее тя сънлива:
— Нанкай, внуче, Сьнчо дойде
из горица да те води.
Там играй ти, колко щеш,
мило, тъй ще порастеш.*

*Баба клюма, клюма, пя,
после сладичко заспа.
Внучето се понадигна
и на баба песен викна:
— Нанкай, бабо, Сьнчо дойде
из горица да те води.
Там играй ти, колко щеш,
бабо, тъй ще порастеш.
Нанкай, бабо, в топла стая —
аз навън ще поиграя!*

АНГЕЛИНА ЖЕКОВА
ЛОШИЯТ МОЛИВ

*С този молив вече час
страшно се измъчих аз!
С мама — зайчета рисува,
с мен — на глупав се преструва.
Драска някакви черти,
криви колела върти...*

*Щом си мисли, че съм малка,
ще рисувам с химикалка!*

ВИКТОР САМУИЛОВ
ЛЪЖЕЦ

*Витя честичко го питат:
— Ти какъв ще станеш?
— Космонавт! — отвърща Витя
и му казват: — Браво!*

*Пръв лъжец е той, защото
е признал пред Ради,
че мечтае да работи
в цех за шоколади.*

ВЕСА ПАСПАЛЕЕВА РУЧЕЙ БУДИЛНИК

*Звънна ручеят будилник,
в клоните запя скореца,
с внученцата си из Рила
се разхожда Баба Меца!*

*Стъпките ѝ щом усети,
Таралежко се пробуди
и със тънките крачета
почна ръченица луда!*

*Тропнаха хоро юнашко
Зайо, Вълчо и Лисана...
Три щурчета им пригласят
от Игличина поляна!*

СЛАВЕЙКО ЧАМУРЛИЙСКИ РЕВЛА

*Всяка сутрин от зори
гледам кино без пари:
плаче и се тръшка Тина
срещу детската градина.*

*Чудя ѝ се и не знам
от какво се плаши там,
дето със престилки бели
ни помагат кротки лели.*

*За игри си има кът,
цял рояк деца търчат
и учителка — добрячка
ги закриля като квачка.*

*Боже, глупаво дете!
Нека! То ще порасте.
И тогаз ще плаче Тина,
но за детската градина.*

ГЕОРГИ ВЕСЕЛИНОВ
МОЯТА СЕСТРИЧКА

*Кротко е заспала
моята сестричка,
лекичко подпряла
бузичка с ръчичка.*

*— Спи, сестричке, мила,
наше сладко бебе!
Спи, събирай сила —
ще стоя при тебе!*

*Мама е излязла —
работа я чака!
Тебе аз ще пазя,
че нали съм кака!*

ЛЕДА МИЛЕВА
ПАПАГАЛ

*Слушай, бял папагал,
стига вече си крещял,
че ще се разсърди пръв
силният и страшен лъв,
после — жълтата тигрица,
после — хитрата лисица,
мечките,
буболечките —
всички ще надигнат глас!
И с хобота си тогаз
чичо Слон като запръска,
ти ще станеш мокра гъска!*

БАНЧО БАНОВ
КАНАРЧЕ И КОТКА

*„Стопанино, защо все в тая клетка ме държиш? —
оплака се едно канарче сладкогласно. —*

Ела и виж:

за моите песни тук съвсем е тясна!“

*„От котката те пазя... Минеш ли през прага,
ще скочи, ще те изяде веднага!“*

*„Стопанино, тогава по-добре ще сториш
не мен, а котката в кафеза да затвориш...“*

ЦВЕТАН АНГЕЛОВ
СЛОНЧЕТО

— *Мамо, мамо, я кажи
колко слончето тежи?*

— *Слончето тежи, деца,
повече от сто килца!*

— *Майка има ли си то?
А не плаче ли? Защо?*

— *Майка има то добра
и не плаче след игра.*

— *Спи ли като нас? Къде?
А какво ли пък яде?*

— *Спи под някое дръвце,
суче сладичко млекце!*

ИВАН КРЪСТЕВ
ВЪЛЧАН И ЛИСА

*Сред горица рядка, лиса,
гледа Кум Вълчан — как Лиса,
седнала сред пет ливади,
от торбата петли вади!*

АСЕН РАЗЦВЕТНИКОВ ПРИКАЗЧИЦА

*Имало едно време една врана
и с това приказката се захвана.*

*Враната си измътила
две вранчета със черни глави —
и приказката се презполови.*

*Пораснали те, па взели,
че отлетели
зад далечните върши —
и приказката се свърши.*

ПАКОСТНИ РЪЧИЧКИ

КАЛИНА МАЛИНА БЕДА

*Огънче поиска дядо за лулата,
скочих, но се спънах и разлях чорбата.*

*Скрих се чак в мазето да не ми се карат.
Стъпих там в котлето с прясната извара.*

*В плевника кракът ми щом яйцата смачка
лудо се разкряка черната ни квачка.*

*Шаро ме залая гневно и с омраза
и на всички псета да ме лаят каза.*

*Лавна цяло село. Тях, беда голяма!
Плюх си на краката и... беж! Да ме няма!*

*Рекох вън от село нейде да се сгуша.
Ето там в хармана поповата круша.*

*Откъде изскочи баба попадия,
пипна ме и почна с пръчка да ме бие...*

*Дето и да ида, мир за мене няма!
Все беда ме гони! Все беда голяма.*

МЕТОДИ ХРИСТОВ ХУДОЖНИК

*Дайте на нашата Кичка
само едничка боичка.*

*Взима я тя и тогава
в миг до стената застава.*

*Драска стрелки, колелета,
разни цветя и петлета.*

*После пред мама се хвали:
— Аз съм художник, видя ли?*

*Колко красиви са само
тези вагончета, мамо!...*

*Аз пък поглеждам стената —
колко е грозна горката!...*

КАЛИНА МАЛИНА РОКЛИЧКАТА ПАК СЪДРАНА

*Месечинко виторога,
светлолика, дяволита,
що ме гледаш толкоз строго?
Да не би да си сърдита?*

*Рокличката си съдрана
щом погледнах, зле ми стана.
Знам си — бой голям ме чака.
Не аз — крив е котарака.*

*Затова си легнах рано.
Утре рано пак ще стана —
да я кърпя, ако може
цяла кърпка да ѝ сложа.*

*Ще отрежжа от пердето.
То е толкова голямо,
че закрива ми небето.
Само да не види мама!*

*Че каквато ми е строга!
Както знае да наказва!...
Месечинко виторога,
моля те, недей ѝ казва!*

ДЯДО ПЪНЧ В ДЕТСКАТА ГРАДИНА

*На всеки, който слуша,
му дават жълта круша.
И всеки вече слуша,
за да получи круша.*

*Но круша подир круша —
дойдоха ни до гуша!
И никой пак не слуша,
макар че дават круша.*

МЕТОДИ ХРИСТОВ ЗИДАР

*Кой лопатка взе и смел
в пясъка проби тунел?*

*Кой в тунела път прокара
и от кал направи гара?*

*Кой издигна цял кантон,
вярно, не с бетон — с картон?*

*Кой постави тези жици —
нищо че са от връвчици?*

*Може да не съм голям,
но направих всичко сам.*

*А пък мама вика строго,
че съм се изцапал много.*

*Та нали се пръска с вар
всеки истински зидар!*

ВАСИЛ ЗЛАТАРЕВ КАКИНОТО

*Аз си имам малко братче —
хубаво, засмяно...
Само дете много плаче
и ме буди рано.*

*Дядо казва, щял да стане
като мен безстрашен.
Аз го гледам отзарана —
от Писан се плаши.*

*Но е мило мойто братче.
Аз си го обичам.
И какво пък, нека плаче —
да го чуят всички.*

ЗОЯ ВАСИЛЕВА
БРАТСКА ГРИЖА

*Да не беше моят брат,
щях да си умра от глад.
Грижи се за мене той —
ям по цял ден страшен бой.*

РАН БОСИЛЕК ПАЛАВИ РЪЧИЧКИ

*Ах, вий, палави ръчички,
нямам мира аз от вас!
Малки сте, а пакостите
всеки ден и всеки час.*

*Ту картинка сте раздрали,
там сте палнали кибрит,
ту долапът е разтворен,
тук пък ключът му е скрит.*

*Тази сутрин от пазара
нова кукла купих пак,
но додето се обърна —
тя останала без крак.*

*Из косите ми се врите,
дърпате ме всеки час...
Ах, вий, палави ръчички,
нямам мира аз от вас!*

*Тъй от лошите ръчички
мамичка покой не знай,
ала пак ги грабва бързо
и целува ги безкрай.*

*Знае тя, че няма вечно
те така да пакостят;
до-ще време и ще почнат
труд със нея да делят.*

ПЕТЯ АЛЕКСАНДРОВА МАЙСТОР

*От учебника на татко късах и лепих —
сам-самичък седем лодки си измайсторих.
Но какво се случи после? Мама се прибра
и с пердах завърши тази хубава игра.*

*Тя не знае, че в неделя с Гошо и Огнян
сме решили да направим чуден делтаплан.
И от нейната любима розова поля
с ножицата съм изрязал двете му крила.*

АСЕН БОСЕВ
МАЧ

*На двора вън — по здрач
деца играят мач.
И ето, вкарват гол
в един съседен хол.*

ПЕТЯ АЛЕКСАНДРОВА БОЙ

*Седем дървени саби строшени,
осем храста край пътя — пленени,
девет огради, тежко ранени,
десет сливи, обрани зелени...
Ето това се казва пердах!
Само че нещо хваща ме страх...*

*Гледам, ризата нова — раздрана,
маратонката зее разпрана,
в плен жилетката ми изостана,
а на лактите — рана до рана,
кръв юнашка се лее безспир...
Дано вкъщи поне са за мир.*

ГАЛИНА ЗЛАТИНА ПРЪСТЧЕТА

*Имам две ръчички
с пръстчета подвижни.
Като мен мънички,
като мен безгрижни.*

*Слушат ме за всичко,
но какво им стана
вчера, щом поисках
сладко от буркана?*

*Палчето ми рече:
— Мама щом го сложи
толкова далече,
значи, че не може.*

*— Стига си ни пъхал
в разните буркани! —
викна Показалчо
и ми се закани.*

*Средният добави:
— Ти си лакомия!
После ще забравиш
пак да ни умиеш.*

*Много възмутен,
Безименният даже
думичка за мен
не можа да каже.*

Единствено кутрето

*към сладкото посегна.
Затуй не се сърдете,
че най-обичам него!*

РАДОЙ КИРОВ ЛОША КАКА

*Тая лоша
кака Мима
все ме гони
да ме снима.
Без да ме предупреди
да се среша и измия,
цяла сутрин ме следи
с апаратчето на шия.*

*Седна ли покрай реката
аз във някой
прахоляк,
с апарата
във ръката
ме издебне тя
и... щрак!*

*После снимка
тя ми дава,
моя снимка,
но такава,
че се чудя
аз ли съм
тоя страшен
таласъм.*

ЛИЛЯНА СТЕФАНОВА
ВЧЕРА МАМА МЕ НАКАЗА

*Вчера мама ме наказва —
счупих розовата ваза.
С два зюмбюла, с три лалета —
падна, стана на парчета.*

*Мама рече: — Стига хлипа —
тъй е, който всичко пипа!*

*Тя не знае — тая ваза
днес ме викна и ми каза:
„Виж ме как лъщя и светя
с два зюмбюла, с три лалета.
А съм толкова натясно —
в ъгъла, на ниска маса!“*

*Уж да стигна до бюфета —
а пък стана на парчета!*

ДЯДО ПЪНЧ ПРИНЦЕСАТА ОТ ОСМИЯ ЕТАЖ

*Слуша приказки малката Яна
за принцеси във царски палати
и самичка принцеса тя стана.*

*„Облечете ми дрехи богати!“ —
заповяда на свойта прислуга.
„И със торта сменете ми хляба!“
А прислугата беше не друга,
ами нейната собствена баба.*

*Тя горката така се завайка:
„Скъпи дрехи? И торта? Къде са?“
Но пристигна царицата майка,
шамароса тя свойта принцеса
и добави: „Нима са живели
до ден днешен принцеси в панели?“*

*А „принцесата“ каза: „Не са.“
Пусна сълзи и шмръкна с носа.*

ИВАН ЦАНЕВ БАРАБУР

*Кой ли сол във чая тури?
Стола кой ли прекатури?*

*Кой като мишленце шета
все по скришните кьошета?*

*Може ли да се досетите
кой разместил е предметите?*

*Някой Някакъв Невидим
(тихо — да не го обидим!)*

*е играл във всяка стая —
ту във тая, ту в оная.*

*Името му? Тайна... Тайна...
ех, разбира се, нетрайна.*

*Казали са ви хазяите
нещо на ухо, та знаете:*

*всичките домашни бури,
правят се от барабури.*

ДЯДО ПЪНЧ НОВОТО ДРУГАРЧЕ

*Лаещо малко другарче
в двора намерих си аз.
Взех го със мене, макар че
зная го само от час.*

*Щом го изкъпя в легена,
малко млекце ще му дам
и ще го гушна при мене —
моят креват е голям.*

*Там ще спи този таен
гостенин, свит на кравай.
Само дано да не лае,
че ако мама узнае —
край!*

ПРИКЛЮЧЕНИЯ НА ДВОРА

ВАСИЛ ИВ. СТОЯНОВ
МАГАРЕ

*Кой каквото ще да казва,
ала умна съм глава.
Май ушите ми са дълги,
но беда не е това.*

*Хората ме претоварят,
яздят, впрягат ме в кола
и отгоре ми се карат —
ех, магарешки тегла!*

*Зоб, сенце за мене няма,
все отритнат, сирота...
Няма ли бодил и слама,
гладно дремя край плета.*

*Като кон не съм голямо,
но съм с по-голям инат,
ала не за него само
аз се славя по цял свят.*

*Виж, за песни, що да кажа,
пея с ясен, сладък глас.
Искате ли да покажа
майсторлъка си пред вас?*

РАН БОСИЛЕК ЧЕРЕШКИ

*Избирам, намирам
черешки червенки —
по тринки, по двенки
с опашки зелени.*

*И уж ги наричам
за ваште ушички,
о, мои сестрички,
а те се намичат
в устата самички!*

РАДОЙ КИРОВ БРОШКА

*Във зелената градинка
Минка
хвана си калинка
под една овошка.
Радва ѝ се и я пуска
върху свойта нова блузка:
— Вижте, имам брошка!*

*Но додето Минка туй изрече,
брошката ѝ отлетя далече.*

ВАСИЛ ИВ. СТОЯНОВ
ПИЛЕ, ПИЛЕ

*Пиле, пиле,
аз те знам,
искаш нещо
да ти дам.*

*На̀ ти житце
да кълвеш,
че петле
да порастеш!*

ПЕТЯ ДУБАРОВА
ПИЛЕНЦЕ

*Пиленце любимо,
топчица от злато,
искам да ми станеш
ти петле хвъркато.*

*Сутрин да ме будиш
с радостно гласченце.
Всичко да потапя
твоето звънченце.*

*Но сега е рано.
Яж си от паничка!
Вчера те излюпи
квачката добричка.*

09.04.1973 г.

**ЛЕДА МИЛЕВА
ПАТЕНЦА**

*Нашите патенца
с хубави гушки
са си обули
жълти ботушки.*

*Ходят в редици
като войници,
а се клатушкат
като старици.*

ГЕО МИЛЕВ НАША МАЦА

*„Мацо, мацо, де така
ходиш с четири крака?“
— Ходя, ходя в тъмнина,
диря мишки за храна.
Гледам мишленце да хвана —
гладни рожби да нахраня.
„Мацо, мацо, зла си ти!
Слушай — по-добра бъди.“
— Не, аз мишките не желя,
че те гризят кашкавала
и луканките, и хляба...
затуй котка в къщи трябва!*

ЦАНКО ЦЕРКОВСКИ ПИСАНА

*Пис, пис, писано,
събуди се по-рано,
събери си другари,
обиколи хамбари,
че се мишки заканят
тебе жива да хванат,
кожата ти да дерат,
зъбите ти да хабят,
ноктите ти да вадят,
рожбите ти да крадят,
да ги правят слугици
на мишите царици.*

РАДОЙ КИРОВ ДЕТЕ И КОТЕ

*Хайде, Писе,
стъмни се,
бягай,
лягай
си, мило!
Ни си гладно,
ни жадно,
топло мяко
си пило.*

*Гладно,
жадно
не съм, но
виждам аз
и на тъмно.
Ще остана,
момченце,
да ти хвана
мишленце.*

АТАНАС ЦАНКОВ ГОНЕНИЦА

*Момчета вдигат врява,
започва ден горещ...
Каква игра настава —
не можеш да я спреш.*

*— Ти гониш! — и се мерна
през ранна синева
ту русичка, ту черна
нестригана глава.*

*Обиден Шаро скача
самичък и скимти.
— Играй със нас, обаче
ще гониш първо ти!*

*— Съгласен съм — ще гоня!
Но тъй се разигра,
че десет панталона
на дънцето съдра.*

ВЕСА ПАСПАЛІЕЕВА
КОТАРАНА

*Преждата на мама
често размотава,
мишка да се мерне
у дома не дава!*

*Взема ли я в скута,
сладко, сладко мърка...
В масълцето често
с лапичката бърка!*

*Слънцето обича,
в двора се изтяга,
зърне ли я Вrabчо —
на стрехата бяга!*

ЯНАКИ ПЕТРОВ
ПЕТ ПЕТЛЕТА

*Пели, пели,
пет петлета
върху плета
пет куплета.*

*Лиса слушала
зад плета
и ги няма
пет петлета.*

ГЕОРГИ АВГАРСКИ ТЕЛЕНЦЕ

*Виждете, виждете всички
бялото теленце
с хитрите очички,
с влажното носленце!*

*Давам му тревница
сладко да си хруска,
а пък то, дечица,
тича и ме кюска!*

ЦОНЮ КАЛЧЕВ
ПАТЕНЦА

— Мъни, мъни, патенца,
жълти, мили, братченца!
Де сте днеска ходили?
Чи води сте бродили?

— Чуй, Калинке драгичка:
бяхме ний във вадичка,
дружно да се гмуркаме,
сладко да жабуркаме
ведно с нашта майчица
под върбова сенчица.
Сега идем ситички,
чисти и умитички.

ГАЛИНА ЗЛАТИНА
МАЦА-ПИСАНА
БРОИЛКА

*Една писана реши този път на закуска.
Две сиви-страхливи мишлета да схруска.
Три квачки веднага повикаха охраната.
Четири петлета на поста си застанаха.
Пет зайчета вратата на зайчарника залостиха.
Шест палави козлета рогцата си наостриха.
Седем прасенца квикнаха: „Маца приближава!“
Осем гъски глупави питаха: „Какво става?“
Девет храбри врабци зацвъртяха: „Дръжте я!“*

Десет кучета подгониха Маца покрай къщата.

*Девет врабци гордо се пъчеха и прегръщаха.
Осем гъски не разбраха какво става край тях.
Седем прасенца в локвата се търкаляха от смях.
Шест козлета сведоха рогца да я намушат.
Пет зайчета я целеха с моркови и круши.
Четири петлета с песен за бой се строиха.
Три квачки под крилата си пиленцата скриха.
Две мишлета побягнаха бързо към тавана.
Една писана и този път гладна си остана.*

НЯМА КОЙ ДА МЕ УПЛАШИ!

ВАСИЛ ИВ. СТОЯНОВ
ХАПЕ ЛИ

*Аз отидох да се мия
на реката,
но побързах да се скрия
зад върбата.
Че не питах мама, баба,
нито каква —
хапе ли оная жаба
кривокрака?*

ТРАЙКО СИМЕОНОВ
МЕЦО, МЕЦО, МЕЦАНО

*Мецо, мецо, мецано,
със кожухче непрано,
със кожухче съдрано,
със рунтава козина,
със дебела гърбина!
Събери си меченца —
да не плашат момченца!*

РАДОЙ КИРОВ ЮНАК ЕЖКО

*Ежко — юнак над юнаците —
се провира из трънаците.*

*Шипка ниска
хич не иска
път да му даде.
Трън се свежда
със надежда
да го убодде.*

*Ежко — юнак над юнаците —
се присмива на трънаците:*

*— Няма вий да ме уплашите —
имам бодли като вашите!*

ЦВЕТАН АНГЕЛОВ
КОЙ НЕ ВЯРВА

*Меца руното си прала
в Мечи бързей отзарана.
После цяла се простряла
на елица повалена —
да посрещне чиста, прана
пролетта зелена.
Кой не вярва? Нека иде
баба Меца сам да види.*

ГЕОРГИ БРАТАНОВ

СРЕЩА

*Срещнаха се сред тревите
двама пътници сърдити.
— Път ми дай, че съм с къщурка! —
рече баба Костенурка.*

*— С къщичка и аз съм, скъпа,
тъй че няма да отстъпя! —
Охлю Бохлю важно каза
и рогцата си показа.*

ДЯДО ПЪНЧ БОТУШИТЕ НА ЗАЙО

*Зайо огромни ботуши си купи —
камък да ритне и него ще счупи.
Да го нападне сега щом опита,
Вълчо ще плаче с муцуна разбита.
Все пак, когато опасност подуши,
Зайо побегна, обут във ботуши.
Но тежестта им голяма го спира.
Хвърли ги.
Бос продължи по баира.
Ето че Вълчо дотътри се гладен.
Седна.
И двата ботуша изяде.*

ГЕОРГИ БРАТАНОВ ГОЛЯМ ЮНАК

*Имам пушка, имам сабя,
значи съм голям юнак.
Но дали ми вярва баба?
Как да ѝ докажа, как?*

*— Я, юначе, от бюфета
чашка донеси за чай!
— Не, юнак за чай не шета,
нещо друго пожелай!*

*Тигър бих могъл да хвана,
само искаш ли, кажи!
Бабо, бабо, под дивана
някой лази и ръмжи!*

*— Ох, юначето на баба,
котенцето там играй.
Мятай пушка, грабвай сабя
и ела да пиеш чай!*

ВАСИЛ ЗЛАТАРЕВ
ГОСТ

*Тих мъглив дъждец вали —
капчици като игли...
Като че и сняг запръска.
Кой ли по перваза блъска?*

*О, това било врабчето!
Гладен ли си, Врабчо? Ето...*

*Врабчо глупав, врабчо плах,
та от мен ли те е страх?
Виж, дори се разтреперил!
Нямаш ли ми ти доверие?*

*Уж ми чукаш на балкона,
уж си гладен... хляб ти роня.
Мръзнеш, а от мен се плашиш.
Врабчо, много ли съм страшен?*

*Вярно е, че съм юнак,
ала ти не си ми враг.*

*Да... кажи кое момче
тебе, гладното врабче,
в този студ не ще нахрани?
Виж, от нашата Писана
нека как да те брани.
Не за друго, Врабчо плах,
мене... малко ме е страх.*

МЪРЛЪО, МЪРЛЪО ПИСАНЧЕ ПОПУЛЯРНА ПЕСЕН

*Мърльо, мърльо писанче
със червено герданче,
сините му очички
светят като звездички.*

*Бъзльо, бъзльо, гризанче
със зелено коланче,
с любопитни очички
и страхливи ушички.*

*Страшно станало вчера.
Срещнали се в килера.
Муш — Писан под кревата!
Скок — Гризан зад вратата!*

*И на пода в килера
се търкалят от вчера
от писанче герданче,
от гризанче коланче.*

МЕТОДИ ХРИСТОВ ХОР БЕЗ ДИРИГЕНТ

*В двора ни на кичест бор
сбра се пъстър птичи хор.
Тук са все известни птици:
лястовици, гургулици,
славеи, врабчета, врани,
всичките певци отбрани.*

*И кокошките из двора,
и петелът от стобора —
всички пеят. Песен ли е
тази страшна олелия.
Та уплаши се писана
и побягна на тавана!*

*Случва се такъв момент,
като няма диригент.*

ВЛАДИМИР ГОЛЕВ КОЙ ЛИ ИДЕ?

*Кой почука на вратата?
Гост ли иде от гората?*

*Ами някоя мецана,
ако дойде без покана?*

*Аз съм тук сега самичка
с мойта мъничка сестричка.*

*Вънка вече се здрачава,
зад вратата някой шава.*

*Аз полека се навеждам,
през ключалката поглеждам...*

*Виж ти кой почуквал! В здрача
Шаро огладнял подскача.*

АНГЕЛИНА ЖЕКОВА БРАТЧЕТА ЮНАЧЕТА

*Кой в гората там снове?
Мецините синове
Клепоушко и Мецанко.
Тръгнаха са рано-ранко,
та с медац и круши гнили
да събират нови сили.*

*— Клепоушко, странен звук
носи се от онзи бук,
някой ни следи коварно!
— Чуй, кълвачът е навярно.
Чисти старите дървета.
Не общува той с мечета.*

*— Клепоушко, виж вулкан!
— Да не би да е капан?!
— Гледай как пръстта се вдига,
до гърдите ми достига!
— Май върхът му се пропука...
Мамо, бързо идвай тука!*

*Меца запъхтяна спря.
— Боже мой! И таз добра!
Да изгубите душица
заради една къртица!
Мамините юначаги,
нищо страшно няма, драги!*

*Двете братчета от срам
щяха да заплачат там,
ала бързо им премина*

*и поеха към пчелина...
А едно мишле след тях
се търкулна чак от смях!*

АНГЕЛИНА ЖЕКОВА
ЖАБЕШКИ ЛЪВ

*Рече старият жабок
да направи лъвски скок
и макар че беше пръв
никой му не каза „Лъв!“.
Клекна в гьола оскърбен
и безкрайно нажален...
Попова лъжичка спря,
рече: — Как не го разбра?!
Лъв да бъдеш в този свят,
трябва да си опашат!
В този гьол и в този час
виждаш, че лъвът съм аз!*

ДЯДО ПЪНЧ ЛАКОМАТА ЖАБА

*Изяде жабата безброй мушички.
Реши, че може да излапа всички.
Дори нахално бе си наумила
един ден да закуси с крокодила.*

*И тръгна тя след тази си закана
с отворена уста към великана...
Не питайте какво се случи там!
След малко крокодила беше сам.*

ДЯДО БЛАГО МЕЦИ-МЕЦАНИ

*Тръгнали меци-мецани
в премени нови, отбрани,
наред се тринки нареждат,
една се друга поглеждат,
една се друга подритват,
една се друга подпитват:*

*— Какво ли, мецо, ще стане
на тия градски мегдане,
ако се някой досети,
че не сме ние моми напети,
ами сме меци-мецани
от тия пусти балкани?!*

ВАСИЛКА ХИНКОВА
ПРИКАЗКА ЗА БАБАТА, КРУШАТА И МЕЧКАТА

*Тръгнала баба за круши.
Взела от дядо ботуши,
взела тояга в ръката —
круши да брули в гората...
Но наскред горска пътечка
гледа пред себе си — мечка!
Зяпнала Меца веднага:
„Я хвърляй тази тояга!
Както съм днес прегладняла,
ще те излапам май цяла.“
Баба събра си куража
и успя тихо да каже:
„Стига, Мецано! Пусни ме!
Че за теб приказка има —
колко си щедра, добричка,
круши как даваш на всички,
дето те срещат в гората.
Теб тъй те знаят децата.“
Чула такава похвала,
Меца, макар прегладняла,
от радост се претъркули
и пусна баба да брули
медени круши в гората —
с тях да зарадва децата.*

КИТНА ПРОЛЕТ

ЦАНКО ЦЕРКОВСКИ КЪМ ЗИМАТА

*Бягай, иди си,
зимо студена,
не щеме вече
твойта премена!*

*Не щеме твойта
бяла покривка,
не щеме твойта
ледна усмивка!*

*Не щеме твоите
снежинки пресни,
искаме слънце,
игри и песни!*

*Искаме птички,
треви зелени,
искаме всички
да сме засмени!*

*Бягай, иди си,
зимо студена,
искаме вече
пролет засмена!*

ТОДОР КЛИМЕНТОВ
НОВИНА

*Сутринта дочух, че
тънко, звънко чукче
огласява двора.
Гледам — няма хора.
„Аз от днес съм тука!“ —
рече ми Капчука.*

КИНКА КОНСТАНТИНОВА
ЮЖЕН ВЕТРЕ...

*Южен ветре, през нощта
ти си духнал над света.
Скъсал си, дорде съм спала,
снежната покривка бяла.
И повел си в пътя мек
моя снежен, мил човек.
Той заминал с теб далече,
няма да го видя вече.
Вместо него, до плета
днес кокиче разцъфтя.*

ТРАЙКО СИМЕОНОВ
ДЕЦА И ЩЪРКЕЛ

**— Щърко шарен, щърко мил,
я кажи ни где си бил?**

— Мили, хубави деца
с чудно румени лица,
да ви кажа где съм бил —
бях на гости чак при Нил.

**— А защо се, щърко драг,
ти при нас завръщаш пак?**

— Връщам се, дечица, днес
с хубава, приятна вест —
скоро с песни и цветя
ще пристигне пролетта!

ПЕЙО ЯВОРОВ НА НИВАТА

Недей дочаква и зори,
Върви ори, ори, ори...
    Като няма прокопсия,
    Плюл съм в тази орисия!
Немигнал, ставай: ей, месец още
насред небето, дълбока нощ е.
Главата тегне, а сън очите
залепя сякаш. Какво е време?
Великден иде, пак оран, семе
земята чака, нижат се дните.
По-скоро, хайде! че да се впряга;
съседа, чуваш, и той се стяга.
Излезеш, идеш, в земя корава
напънеш рало, халосаш вола...
Мъглата нощна затъне в дола,
огрее слънце и чак тогава
за отдих спреш,
а свят се вий —
и пак поглеж:
Дий...
    Дий, воле, дий!

* * *

С трънак и плевел се бори,
весден ори, ори, ори...
    Като няма прокопсия,
    плюл съм в тази орисия!
Настане утро, гори небето,

цветя миришат, ехти полето:
овчар засвирил, стада заблели,
по всички храсти пилци запели.
И гледаш, слушаш, не знам досадно
защо ти стане: их, опустяло!
В гърдите нещо така заяло,
че кръв застива в сърцето страдно...
Ручок дохажда и слънце-пламък
прежуря, пали дърво и камък:
а в пот възвряла, гори снагата.
Да караш вече къде ти може?
И кръст изправиш най-сетне, боже,
на вземеш гладен завчас торбата.
И лучец еж,
водица пий —
И пак поглеж!
Дий...
Дий, воле, дий!

* * *

До гроба слънце те гори,
и все ори, ори, ори...
Като няма прокопсия,
плюл съм в тази орисия!
Дома се връщаш окапал вече
по късна вечер и отдалече
зачуеш в село и плач, и врява...
Какво ще бъде? — недоумява
кратуна проста; а виж, излиза,
че бирник царски дошел е днеска
и сиромаси — тресе ги треска:
„Не взема само от голо риза,
дете от майка!“ — тъй всеки дума.
И ще помислиш, че бие глума:
„Да готвиш толкоз!“ О-хо, в главата

*почешеш ли се най-на еднъжки,
пари да падат наместо въшки!
И смяташ, мислиш, до механата.
Там, колко щеш,
на вяра пий,
че то поглеж!
Дий...
Дий, воле, дий!*

* * *

*.....
Така си мреш,
така сме ний,
така — поглеж!
Дий...
Дий, краста, дий!*

КИРИЛ ХРИСТОВ ХЕЙ, ПРОЛЕТ ИДЕ!

*Хей, пролет иде! Дигат се мъглите.
Къде ги вихри влачат, дявол знай.
Дерат се ризите на планините —
хей, пролет иде в наший роден край!*

*Кокичето отдавна се подаде:
предвестникът на пролетта не трай
за нея друго цвете да обади.
Хей, пролет иде в наший роден край!*

*Хей, пролет иде! Сепна се хъшлака
и викна сетей път: „Кръчмарю, дай!
Налей, обеснико, дружина чака!...“ —
Хей, пролет иде в наший роден край!*

*И плъпнат харамии... А гората
чернее още; ала кой ти хай!
Напред, предвестници на свободата —
хей, пролет иде в наший роден край!*

СТОЯН ДРИНОВ
МИНЗУХАРКО, БРАТКО!

— Минзухарко, братко,
имаш ли си татко,
тебе да обича?
Как се той нарича?

— Имах... но почина...
скоро — таз година;
Сечко се зовеше,
много лошав беше...

— Минзухарко, братко,
като нямаш татко,
имаш ли пък майка,
за теб да се вайка?

— Мащеха ми ѝ майка!
Тя за мен не вайка,
нито ме обича...
Марта се нарича.

— Минзухарко, братко,
като нямаш татко,
като нямаш майка,
за теб да се вайка,
имаш ли сестриче,
тебе да обича?

— Бялото кокиче
е на мен сестриче.
С него ние двама
сме без татко, мама,

две деца сиротни,
оце безимотни;
с него си дружиме,
с него се тешиме.

ЕЛИН ПЕЛИН
ЛАСТО-ЛАСТО-ЛАСТОВИЧКО...

*Ласто-ласто-
ластовичко,
със забрадка
като Радка,
с тънка шийка
кат Марийка,
научи ме
да летя
като тебе
по света,
да предвождам
пролетта!...
Научи
и мене ти
на песните си
честити,
да си весело
минавам дните
по полята
по горите
и високо
до звездите!*

ЧИЧО СТОЯН ЩЪРКЕЛ

*Щъркел шарен,
я кажи —
цяла зима
де бе ти?*

*И защо тук
не стоя,
както ние
у дома?*

*Щъркел шарен,
дългокрак,
я затракай:
Трак, трак, трак!*

ХРИСТО ЧЕРНЯЕВ БЯЛА ПЕСЕН

*Бели, бели, бели са
клоните от цвят,
сякаш че виелица
вее в дол и скат.*

*Сякаш са замаяни
плодните поля.
И летят над края ни
хиляди крила.*

*Връщат се и щъркели
и какви ли не
птици, дълго хвъркали
в друго ширине.*

*Грейнали са крушите
в бял цвят до една.
Бяла песен слушаме
още в ранина...*

КУЗМАН САВОВ

ЦВЕТЕ МИЛО, ЦВЕТЕ КРАСНО

— *Цвете мило, цвете красно,
кой те тука посади?*

— *Посади ме Дядо Господ
със светата си ръка.
Напои ме Дядо Господ
чрез небесната роса.*

*Щом отмине време лятно,
щом попари ме слана,
под земята в семе златно
ще остана да пресня.
Та напролет пак да мога
с нова хубост да цъфтя
и да славя с радост Бога,
топлината на света.*

БОРИС ТРИЧКОВ
АХ, КОЙ СЕ ПОКАЗВА!

— *Ах, кой се показва
от снежната пазва?*

— *Аз кокиче бяло съм.
Ставам веч от сън.*

— *Но защо тъй рано
идеш ти засмяно?*

— *Идвам с радостната вест,
що чух аз нощес.*

— *Миличко, кажи я!*

Бързо събщи я!

— *Пролет, пролет иде веч
и не е далеч!*

ДИМИТЪР ДУБЛЕВ
КОКИЧЕ

*То зърна слънцето
през снежни клонки
и над земята вледеняла
обу зелените си панталонки
и сложи шапка бяла.*

ГЕОРГИ ВЕСЕЛИНОВ
КОКИЧЕ

*Из горите още
прести се белеят
и сърдити вихри
зимни песни пеят.*

*Но край храсти голи
виж, кокиче бяло
маха ни с главичка,
нежно се засмяло...*

*Чудна вест донася
туй прекрасно цвете:
— Пролетта пристига,
с радост я посрещнете!*

ВЕСА ПАСПАЛІЕВА
ВЕСЕЛОТО ЖАБЧЕ

*Събуди се жабчето,
мигна със оченце,
слънцето му близнало
босото краченце!*

*Две мушички палави
бръмнаха в лютичето,
ухили се жабчето,
цъкна със езичето:*

*— Леле, че е хубаво,
весело край блатото!
Цъфнали цветенцата —
иде, иде лятото.*

*Ще науча нотите,
те са много леснички,
със щурчето заедно
ще ви пеем песнички!*

ГАЛИНА ЗЛАТИНА ЖАБЧЕТА ПЕВЦИ

*Жабчета зелени
скачат из ливади.
Квакат ноц и ден
в локвички и вади.*

*Пролет е дошла.
Песни сто подхващат.
Тая зима зла
надалеч изпращат.*

*Жабчета зелени,
скривайте се вече!
Идва тук след ден
щъркът от далече.*

*Сърди ви се май,
дето му се смеете,
че е птица той,
а пък вие пеете!*

ГАЛИНА ЗЛАТИНА ЩОМ

*Щом духне южнякът,
по всички дръвчета
разцъфват цветя като в сън.
Щом цъфнат цветята,
със боси крачета
играем отново навън.
Щом почнат игрите,
на поход далечен
планинският връх ни зове.
Щом той ни повика,
стопени са вече
дълбоките му снегове.
Щом сняг не остане,
долитат рой птички
и слънцето стопля света.
Щом плисне то своята
ласка над всички,
при нас идва пак пролетта.*

АНГЕЛИНА ЖЕКОВА ФАСУЛСКА ИСТОРИЯ

Тази пролет баба Ката
разкопаваше лехата
и от малкото ѝ джобче
падна кръгло бяло бобче.
Падна, даже не изохка,
че земята беше рохка
и в една удобна ямка
го нападна влажна дрямка.
Дреме Бобчо и сънува
как полека се надува,
как набъбналата ризка
като ризница го стиска.
Пъшка Бобчо и проклина:
„Чувствам скоро ще загина!
Ох, сърцето ми се пука!
Извадете ме оттука!“
Чу го черно буболече,
позасмя се и му рече:
„Слушай, мъничко юначе,
пукнало си се, обаче
ти съвсем не си умряло,
а растеш със ново тяло!“
Бобчо дълго се оглежда,
бърчи нос, повдига вежда:
„Няма никакво съмнение —
пак съм аз, но съм растение!“

ГЕОРГИ СТРУМСКИ ПРОЛЕТНА ВЪРТЕЛЕЖКА

*От сън събудих се, защото
почука някой по стъклото.
Не, татко ми това не беше,
не бяха белите череши —
край нашата висока стряха
две лястовици се въртяха —
от слънцето опиянени,
навън те викаха и мене.*

*Изтичах радостно на двора.
Озърнах се да видя хора,
та първи да им известя,
че прилетява пролетта.*

*Но там едно момиче вече
дочух да вика отдалече:
— Събудих се от сън, защото
почука някой по стъклото...*

*Пред къщи,
порти и стобори
отвред прииждаха деца
под лястовичите крилца.
И всяко тази вест повтори:
— От сън събудих се, защото
почука някой по стъклото...*

ГАЛИНА ЗЛАТИНА ЗВЪНЛИВКО

*Под здравата черупка бяла
то цяла зима беше спало.
А бърза днес да се излюпи,
черупката си да разчупи.
И пее със гласче звънливо:
— Хей, вижте колко съм игриво!*

*Но не е птичка сладкопойна!
И гущерче не е! От своята
черупка леден изскочи
едно пробудено поточе.*

АНГЕЛИНА ЖЕКОВА
ПРОЛЕТНА ЗАКАЧКА

*Слънцето напече,
буди се земята...
Снежното елече
хвърлиха нивята.
Прясна белоглава
спеше на баира.
Вчера се разшава,
днес от смях примира,
че я гъделичка
малката тревичка...*

ВАСИЛ ЗЛАТАРЕВ КРАЙ БЛАТОТО

*Малки жабчета подскачат
по зелената вода.
Палави са те... обаче
Щърко Дългокрак е там.*

*Но Жабокът е измислил
хитър план за тоя Щърк:
щом над блатото увисне,
ще извика: „Прък, прък, прък!...“*

*Без да чакат, всички жаби
ще се скрият след това...
Щърко шарен ще награби
само тиня и трева.*

*Ала Щърко отдалече
в блатото е долетял.
И е много гладен вече —
девет дена не е ял.*

*Затова ще чака дълго
край мочурестия бряг...
Малко жабче се излъга —
скок-подскок... Избяга пак.*

*Щърко шарен клюн протегна,
червейче си клъвна той.
Хапна си и му дотегна
да се прави на герой.*

Ще отлитне в небесата —

*там, към своето гнездо.
Но го чакат там децата —
всички гладни... До едно.*

*Чакат Щърко Дългокраки
жабче да им занесе,
да оцупе в хресталака
най-немирното носле.*

ДИМИТЪР СПАСОВ ГОЛЯМОТО ШЕТАНЕ

*Шетат жълтите глухарчета —
Слънчо киха, взе да мига,
че от техните юрганчета
до небето пух се вдига.*

*Бързат кротките калинки
пъстри дрешки да ушият.
Ситни гъбки челядинки
от зори с роса се мият.*

*Ръкавички, топли шалчета
Зайка в раклата прибира.
Кърпи Мравката чувалчета,
че храница в тях ще сбира.*

*А щурчето струни слага
на любимата гъдулка.
И фенерче мие, стяга
работливата Светулка.*

*Бръмнали са и пчеличките —
те софри приготвяват.
Наредили са паничките.
С мед кого ли ще гощават?*

*За кого ли тъй отрано
е започнала шетнята?
Ами Лятото засмяно
ще пристигне днес в гората.*

МАМО НАЙ-ДОБРИЧКА

КОНСТАНТИН ВЕЛИЧКОВ МАЙКА

*Откога ни е родила
без умора, всеки час,
денем-нощем майка мила
треперяла е въз нас.*

*Тя с млеко ни е кърмила,
пяла ни е да заспим,
първа тя ни е учила
сладки думи да мълвим.*

*Колко ноци не е спала,
кога болни сме били!
Колко често е плакала
бог към нази да смили!*

*С какви скърби тя посреща
всяка наша тегоба!
Каква радост тя усеща,
щом за нази чуй хвалба!*

*Толкоз мъки е теглила
и награда тя не ще;
едно иска майка мила:
да я любим от сърце.*

ИВАН ГЕНОВ
МИЛА МОЯ МАМО

*Мила моя мамо,
сладка и добричка,
как да кажса, мамо,
колко те обичам!*

*Цели нощи, зная,
ти над мен си бдяла.
В тази топла стая
песни си ми пяла.*

ИВАН ВАЗОВ МАЙКА МИ

*В рояка спомени свещени,
де моя дух сега се губи,
се твоят образ възделени
духът ми, майко, среща, люби.*

*Ти люлката ми си люляла
със песни жалостно-упойни,
над мен по цели нощи бдяла
през моите нощи безпокойни.*

*Под твоето крило растях съм,
наяквал съм под грижи мили,
от твойта реч и взор черпал съм
и радост, и духовни сили.*

*Душата ми от теб научи
да мрази, да обича страстно,
от твоята душа засучи
любов към всичко, тук прекрасно.*

*Ти ме роди, но ти ми даде
и светлото, що в теб блещеше,
ти и човека в мен създаде —
ти два пъти ми майка беше!*

АСЕН БОСЕВ
БЛАГОДАРЯ ТИ, МАМО

*Благодаря ти, мамо,
за твоя топъл скут,
за майчиното рамо,
за майчиния труд.*

*Благодаря ти още
за ясения ми ден,
за грижите ти нощем,
когато бдиш над мен.*

*За нежната закрила,
за кроткия ти глас,
за всичко, майко мила,
благодаря ти аз!*

ЧИЧО СТОЯН ПОЗДРАВ НА МАМА

*Поздрав ти поднасям,
мила моя мамо,
ида да ти кажа
тези думи само:*

*С твоя имен празник
аз те поздравявам —
тебе и на татка
здраве пожелавам!*

*И във знак на обич,
мамичко засмяна,
китка ти поднасям
росна и румяна.*

АТАНАС ДУШКОВ
МАМА

*Аз обичам мама
с обич най-голяма.
Тя ме е родила,
тя ме е кърмила,
песни ми е пяла
и ме е люляла.
На света едничка
тя е най-добричка!*

ЛЕДА МИЛЕВА НА МАМА

*Задето песни си ми пяла,
край мене ден и ноц си бдяла
и ме научи да се трудя
и рано-рано да се будя,
а в нашата родина свята
да пазя вярно свободата —*

*три думи ще ти кажа само:
— Благодаря, обична мамо!*

КАЛИНА МАЛИНА МАМА

*По книжки да чета обичам,
любими думички да сричам.
И мисля си, че друга няма
по-сладка думица от мама.*

*Ако далеко тя замине,
денят за мене е година.
Ни скачам весело, ни пея.
Все чакам писъмце от нея.*

*До мама ли съм, като птичка
гугукам сладко — гургуличка.
А няма ли я — все надничам.
И щом я видя — тичам, тичам,
от всичко мама най-обичам!*

ГЕОРГИ СТРУМСКИ МАМИНИЯТ ДЕН

*Буди ме с усмивка
мартенска зора,
добро утро, моя
майчице добра.
Свих то росна китка
в пролетния ден,
мила моя мамо —
слънчице над мен!*

ВЕСА ПАСПАЛIEEBA
МАМА

*Написах със мойта ръчичка
най-скъпото име за всички!
От слънцето грее по-ясно,
звучи като песен прекрасна...
Със четири буквички само
написах аз думата мама.*

ЙОРДАН СТУБЕЛ БРАТЧЕ И СЕСТРИЧЕ

*Братче и сестриче
на пътечка спрели,
минзухар видели.*

*Минзухар ги пита
тихо, от душица:
— Де така, дечица?*

*Отговарят двете —
братче и сестриче:
— Търсиме кокиче.*

*Китка да увием,
че е първо цвете
и го няма лете.*

*Върнем ли се в къщи,
с обич най-голяма
ще закичим мама!*

АЗ СЪМ БЪЛГАРЧЕ

ИВАН ВАЗОВ
АЗ СЪМ БЪЛГАРЧЕ

*Аз съм българче и силна
майка мене е родила;
с хубости, блага обилна
мойта родина е мила.*

*Аз съм българче. Обичам
нашите планини зелени,
българин да се наричам —
първа радост е за мене.*

*Аз съм българче свободно,
в край свободен аз живея,
всичко българско и родно
любя, тача и милея.*

*Аз съм българче и расна
в дни велики, в славно време,
син съм на земя прекрасна,
син съм на юнашко племе.*

ДОРА ГАБЕ ОБИЧ

*Нашето небе е тъй дълбоко,
нашите звезди са тъй големи
и земята наша е безкрайна,
а се сбира цялата в сърце ми!*

*Ти ли, моя майчице направи
тая обич толкова голяма,
че светът във нея се побира,
че в света на нея равна няма?*

*Че прегръщам с обичта си, майко,
нашата земя, с цветя покрита,
с пресен дъжд на пладне оросена
и с дъга, на златен сърп извита.*

*Че ми греят право във сърцето:
златно слънце, ниви позлатени,
утрин рано сребърна зорница,
в топла вечер облаци червени!*

*Нашето небе е тъй дълбоко,
нашите звезди са тъй големи
и земята наша е безкрайна,
а се сбира цялата в сърце ми...*

ИВАН ВАЗОВ
ЦАР СИМЕОН
КРАЙ БОСФОРА ШУМ СЕ ВДИГА

*Край Босфора шум се вдига,
лъскат саби, щитове,
ето Симеон пристига,
воеводите зове:*

*„Съберете се, войводи,
храбри орляци безброй;
много войски и народи
паднаха под ножа мой.*

*Скоро гърда Византия
ще да бъде в нашта власт,
стягайте се смело вие,
на пристъп щъ водя вас!“*

*В Цариградските палати
разтрепера се Роман,
прати дарове богати
в Симеоновия стан.*

*„Не щъ дарове, ни злато! —
гордо викна Симеон, —
мойто царство е богато,
златен е и моят трон.*

*Сам Роман да се представи,
нека той да проси мир!
Нека поклон ми направи,
па видя-щем по-подир.“*

*Мъчно, срамно на Романа;
но какво да чини той?
Веч войска му не остана,
нито сърце зарад бой.*

*И разплакан той излиза
из влахернските врата,
с чудотворческата риза
и с молитва на уста.*

*И когато той съгледа
българските редове,
гладни още за победа
и за нови боеве —*

*той падна пред Симеона,
унизено проси мир...
„Остави ми само трона,
давам всичко в тоя мир...“*

*Шумят войски и войводи,
вей се българският стяг,
Симеон умислен ходи,
гордо гледа своя враг.*

ЦАР ИВАН ШИШМАН НАРОДНА ПЕСЕН

*Откак се е, мила моя майко ле, зора зазорила,
оттогаз е войска провървяла —
кон до коня, юнак до юнака.
Саблите им като ясно слънце —
огън святка през гора зелена;
войвода им сам цар Иван Шишман.
Отговаря сам цар Иван Шишман:
— Боже силни, Боже създателю.
помогни ми с сила и юнаштво!
Бой щем да се бием, на Софийско поле,
кръв ще леем, за Христово име,
ще прославим, християнска вяра.*

ИВАН ВАЗОВ
„РАДЕЦКИ“

*Toi, Liberte, que je chante et que
j'adore,
Dirige mon navire sur cette
onde...*

Lebrun

*Тих бял Дунав се вълнува,
весело шуми
и „Радецки“ гордо плува
над златни вълни.*

*Но кога се там съзира
Козлодуйский бряг,
в парахода рог изсвирва,
развя се байряк.*

*Млади български юнаци
явяват се там,
на чела им левски знаци,
в очите им плам.*

*Горд отпреде им застана
младият им вожд —
па каза на капитана
с гол в ръката нож:*

— Аз съм български войвода,

момци ми са тез,
ний летиме за свобода
кръв да лейме днес.

Ний летим на България
помощ да дадем
и от тежка тирания
да я отървем.

Парахода остави ни
и по начин благ,
та дружината да мине
на родния бряг.

Капитана — немецъ същи —
отказва — тогаз
Ботев люто се намръщи,
вика с бурен глас:

— Туй го искам, не се моля:
всички сте във плян.
Тук се гледа мойта воля,
аз съм капитан!

Чуй, там днеска мре народа
в бой с ужасен враг!
Карай бързо парахода
на българский бряг!

И гласа му става страшен
при тия слова,
немецъ бледен и уплашен
преклони глава.

Бърже парахода плува
към желаний край,
Дунавът се по вълнува,

весело играй.

*Много време се измина
как не бе носил
храбра българска дружина —
твар за него мил.*

*А дружината запява
песен зарад бой
и байряка се развява
гордо с лева свой.*

*Парахода веч навая
на милия бряг,
Ботев шапката си сваля,
че говори пак:*

*— Хайде, братя, излезнете,
тука ще се спрем
и земята целунете,
дето ще да мрем!*

*И от радост упоени
пред левския стяг
всички падат на колени
на светия бряг.*

*— Братя! — вика им войвода
със гърмовен глас. —
Скоро радостно народа
ще посрещне нас!*

*Скоро с гръм ще поздравиме
Стара планина,
кървав бой ще заловиме
с турски племена!*

*Ний във битки не сме вещи,
малко сме на брой,
но сърца ни са горещи —
гладни сме за бой!*

*Скоро турчин ще изпита
грозната ни мощ:
правдата е нам защита,
левът ни е вожд!*

*И по цяла околия
глас ечна съгрян:
„Да живее България,
смърт на зли тиран!“*

ДОБРИ ЧИНТУЛОВ ВЯТЪР ЕЧИ, БАЛКАН СТЕНЕ

*Вятър ечи, Балкан стене,
сам юнак на коня
с тръба зове своите братя:
всички на оръжие!*

*Дойде време, ставайте,
от сън се събуждайте,
доста робство и тиранство,
всички на оръжие!*

*Който носи мъжко сърце
и българско име,
да препаше тънка сабя,
знаме да развие!*

ДОБРИ ЧИНГУЛОВ КЪДЕ СИ ВЯРНА, ТИ ЛЮБОВ НАРОДНА?

*Къде си, вярна ти любов народна?
Къде блестиш ти, искра любородна?
Я силен пламък ти пламни,
та буен огън разпали
на младите в сърцата,
да тръгнат по гората.*

*Пламни, пламни ти в нас, любов гореща,
противу турци да стоим насреца!
Да викнем всинца с глас голям
по всичкия Коджабалкан:
голямо, мало, ставай,
оръжие запасвай!*

*На пояс тънки сабли запашете,
за бащината си земя станете,
колете турски племена,
пълнете с техните тела
пространните равнини,
дълбоките долини!*

*За нашето отечество и слава,
за нашата свобода и държава
да си пролеем вси кръвта,
да си добием волността
от нашите тирани,
неверни мюсюлмани!*

*Байраци български навред да вдигнем,
към бога със краст във ръка да викнем:
о, наш създателю Христе,*

*я виж от ясното небе,
нашето мъчение,
дългото търпение.*

*Благослови ти нашето желание,
на тебе имаме ний упование,
подвигът да ни е осветен,
на твоя вяра утвърден,
на славното ти име,
предвечний божи сине!*

*Кога в български предели настъпим,
кога вразите си от нас изгоним.
Да се възвишат знамена
на българските рамена
от върха на Дуная
в Тесалия до края.*

*Кога свободата си ний доставим,
кога си имената ний прославим,
да видим всички мир тогас,
и ний да викнем всички с глас,
живейте православно,
в България държавно.*

ДИМИТЪР СПАСОВ МОЛИТВА

*Благодаря Ти, Боже мили,
че ме даряваш с крепки сили.
Че ми изпращаш благослов,
надежда, вяра и любов.*

*Сега раста, не ме оставяй,
в добри дела ме направлявай,
да бъда, Боже, милостив,
да съм добър и справедлив.*

*По светли пътища води ме,
да славя, Боже, Твойто име.
Дай мирни дни, щастлив живот,
на моя мил, добър народ.*

ПЪСТРИ ПРАЗНИЦИ

ЙОРДАН СТУБЕЛ БАБА МАРТА БЪРЗАЛА

*Баба Марта бързала,
мартенички вързала:
морави, зелени,
бели и червени.*

*Първом на гората —
да листят листата.
И да дойдат всичките:
щъркелите, птичките,
първият певец,
Косер хубавец.*

*После на градините —
да цъфтят гиргините
и латинки алени,
и божури шарени.
Ябълки да зреят,
круши да жълтеят.*

*А пък на дечицата
върза на ръчицата
мартеници чудни
със ресни червени.
да са ранобудни,
да растат засмени.*

ВЕСА ПАСПАЛІЕВА
ЦАП-ЦАП, РЪЧИЧКИ

Цап-цап, ръчички!
С мартенички червени,
със бухлати реснички:
сини, бели, зелени...

Цап-цап, ръчички!
Баба Марта избърза,
минзухарче с кокиче
в люлчицата завърза!

Да порасте голямо,
златокосо момиче,
да ми бъде засмяно —
всеки да го обича!

АТАНАС ДУШКОВ МАРТЕНИЧКИ

*На зелената морава
Баба Марта днес раздава
мартенички, мартенички
за големи и мънички.*

*Щом дочуха новината,
в миг дойдоха от гората
Кумчо Вълчо със Лисана,
Заю Баю и Мецана.*

*Катеричката добричка,
веселата кукувичка,
дългоухото магаре —
всичките отбор другари.*

*А когато на редици
долетяха всички птици,
със своите хубави премени
те ги срещнаха засмени.*

*И на всички, и на всички
подариха мартенички.*

ЦВЕТАН АНГЕЛОВ
ТУ ЗАПЛАЧЕ, ТУ СЕ СМЕЕ

*Баба Марта, първолаче,
гледа как си по успех
и бележника чете.
Двойка щом получиш — плаче.
А поправиш ли я — ех,
сmee се като дете.*

ЕЛИСАВЕТА БАГРЯНА МАРТЕНИЧКА

*Тази пѣстра мартеничка
баба ми я върза —
за да съм кат лястовичка
пѣргава и бѣрза.*

*Както тя е от коприна
бяла и червена,
да съм цялата година
бяла и червена.*

*Лястовичка като видя
или щѣркел — бѣрже
при трендафила да ида
да му я завѣржа.*

*И да стана аз тогава
хубава, голяма,
весела, засмяна, здрава,
също като мама.*

АНГЕЛИНА ЖЕКОВА
ТРЕТИ МАРТ

*Трети март! Преславен ден!
Празник скъп на свободата!
Нека погледи сведем
и целунем знамената.*

*Стари бойни знамена
на хайдушките дружини
водили са не една
битка в робските години.*

*Днес, стаили огнен дъх,
път поемат знамената
към най-българския връх,
Шипка — връх на свободата!*

МЕТОДИ ХРИСТОВ МЕДЕНИЯТ ТОП

*Грамаден топ, от мед направен,
стои като войник прославен.*

*Тук битки нявга са ехтели,
загивали са хора смели.*

*Разтърсвали с „ура“ гората
и с гръм донесли свободата.*

*Сега е тих, немее топът.
Ни хорска глъч, ни конски тропот.*

*Където битки са гърмели,
гугукат две гугутки бели.*

АНГЕЛИНА ЖЕКОВА
ЦВЕТЯ ЗА МАМА

*За мама са цветята,
набрани в този ден.
От всички на земята
най-скъпа е за мен.*

*Послушай песента ни,
за мама е и тя,
за мамините длани,
най-нежни на света!*

ЕЛИСАВЕТА БАГРЯНА ТИ, МАЙКО

*Ти живота си ни дала
и от първия ни час
в люлката си ни люляла
и си бдяла върху нас.*

*В твоята прегръдка топла
раснахме из ден във ден,
всеки детски плач и вопъл
спираше там усмирен.*

*Ти като орлица мощна
с майчиното си крило
без почивка, денонощно
пазиш ни и днес от зло.*

*За да бъдем ние здрави,
силни, пъргави, добри,
ти умората забрави,
ти се с грижите бори.*

*Да сме предани другари,
синове и дъщери,
да обичаме България —
туй в сърцата ни дари.*

*Затова със обич вечна,
майко, ний ще те дарим
и горещо, и сърдечно
днеска ти благодарим.*

ГАЛИНА ЗЛАТИНА ПРАЗНИК

*Днес е Осми март и ето —
аз, понеже съм голяма,
цял ден с тати вкъщи шетам,
за да се зарадва мама.*

*Братчето ми е добричко,
ала не умее всичко.*

*Аз ще ѝ изпея песен,
то с ръце ще пляска само.
После ще ѝ кажем: „Днес е
твоят празник, мила мамо!“*

*Братчето ми е добричко,
ала не разбира всичко.*

*Гледам го — не си играе,
взе букетчето с цветята
и попита: „А кога е
твоят празник,
мили тате?“*

АСЕН БОСЕВ ОСМИ МАРТ

*Осми март е ден на мама
но какво да ѝ даря,
та за грижата голяма
аз да ѝ благодаря?*

*Огърлица от шестици
ще ѝ дам за тоя ден.
Нека всички ученици
да направят като мен!*

АНГЕЛИНА ЖЕКОВА
ЛАЗАРКИ

*На главите с лалета
лазарките пак шетат,
песен звънка и ясна
цяло село оглася:
— Ой, Лазаре, Лазарко,
тука спряхме за малко,
да ви кажем, че иде
червен, весел Великден,
да си люшнем хорцето,
да ви стоплим сърцето,
да поникне пшеница,
да се радват дечица!*

АНГЕЛИНА ЖЕКОВА
МАЛКА ЦВЕТА

*Седнала е малка Цвѣта
сред разцѣфнала морава,
вие дѣхави венчѣта
да е весѣла и здрава.*

*Цвѣтна Цвѣтница дошла е,
гиздава като момичѣ,
обичая всеки знае —
с цвѣте днес да се накичи.*

ДОРА ГАБЕ ВЕЛИКДЕН

Чук, чук, яйчице,
имаш ли си сърчице?
Знаеш ли какво е то,
нови дрехи и палто?
Вижда ли ме целий ден
как си ходя пременен?
Чук, чук, яйчице,
ако имаш сърчице,
да му кажеш, нека знай:
днеска цял ден се играй,
а тез шарени яйца
са за всичките деца.
Чук, чук, яйчице,
със сварено сърчице,
чуло ли си блага вест:
Бог Исус възкръсна днес!

БОРИС ТРИЧКОВ ВЕЛИКДЕН

*Зададе се Великдена
през вечните поля
и празнично нагиздена
е цялата земя.*

*Довечера камбаните
със радост ще гърмят.
Във черква пък събраните
молитва ще четат.*

*„Христос Возкресе!“ — в божии храм
ще екне в нощен час.
„Воистина Возкресе!“ — там
ще кажат всички с глас.*

*Нас чакат ни краваите
с червените яйца.
Великден е, да знаете!
Великден е, деца!*

ЕЛИСАВЕТА БАГРЯНА ВЕЛИКДЕНСКИ ПОМАГАЧИ

*Станаха рано децата
да боядисват яйцата.
Мама боите размива,
всекиму в канче налива.*

*Любка червената иска,
Пешко за синята писка.
Гого се вдига на пръсти,
жълтата грабна чевръсто.
Най-подир за Лиляна
само зелена остана.*

*Мама им сложи яйцата
и посъветва децата:
— Умни и мирни бъдете,
дрехите чисти пазете!*

*Но щом тя навънка излезе,
дяволът сякаш че влезе:
Пешко катурна боята
право на Любка в полата.
Тя запищя и с яйцето
шибна го силно в лицето.*

*Гого при тях се завтече,
но си белята навлече —
двамата, кой където свари
нему яда си стовари.*

*Бутнаха маси, столове,
цапаха бузи, носове,*

*викна да плаче Лиляна,
цяло в зелено заляна...*

*Мама отвори вратата
и що да види горката:
изпотрошени яйцата,
вапсани цели децата!*

ВЕЛИКДЕНСКА ПЕСЕН ПОПУЛЯРНА ПЕСЕН

*Чувате ли вие,
че камбана бие?
В черква ний ще идем —
днеска е Великден.*

*Всички, всички, всички
палнахме свещички.
Ден на светлината!
Нощ на чудесата!*

*Дядо поп отваря
радостно олтаря.
Звън вестта разнесе,
че Христос възкресе.*

*Вкъщи пък децата
почват яйчицата.
Шарени избират,
шумно се препират.*

*Чувате ли вие,
че камбана бие?
В черква ний ще идем —
днеска е Великден.*

ДИМИТЪР СПАСОВ ПРОЛЕТ ИДВА

*Уплаши се Мъглата сива.
Побягна, някъде се скри.
Гората тъмна, мълчалива
с зелена дреха се покри.*

*Игличка Пролетта си вдяна,
започна да бродира тя
и на еловата поляна
извеза цял букет цветя.*

*В тревата гъбка се показа.
Поточе припна с весел звън.
А Мечо на Мецана каза:
— Навън е топло. Стига сън.*

*Той бързо от леглото стана.
Събра приятели добри
и на еловата поляна
с тях почна весели игри.*

ГАЛИНА ЗЛАТИНА БАБО МАРТО!

*Светъл ручей е отключил
палави води.
Звънко чука във капчука —
песничка реди.
Бягат вече луди хали
чак накрай света.
— Бабо Марто, не видя ли?
Идва Пролетта!*

*И да духаш, и да вееш,
и да сипеш сняг,
Слънчо като се засмее,
ще ни сгрее пак!
Сняг да сипнеш на парцали —
става пак вода!
— Бабо Марто, не позна ли?
Идва Пролетта!*

*Весел вятър пак подмята
слънчева шега.
И с шегата си крилата
разтопи снега.
Даже Слънчо ме погали,
с много топлота.
— Бабо Марто, ти разбра ли?
Тук е Пролетта!*

ЦВЕТАН АНГЕЛОВ ПЪРВИ МАЙ

*Откъснах си лаленце алено,
готов съм за парада!
А Слънчо ме поглежда галено
зад ниската ограда.*

*Буден вече е града.
Добро утро, Слънчо, знай
днес е празник на труда.
Днес е първи май!*

ЦОНЮ КАЛЧЕВ ПЪРВИ МАЙ

*Днес е първи май, дечица,
днес е първи май.
Грее Пролет-хубавица
с чудеса безкрай.*

*Всеки дол и рид, дечица,
всеки дол и рид
с млада, хубава тревица
днес е цял покрит.*

*Погледнете вън, дечица,
погледнете вън
как накичил е главица
всеки глог и трън!*

*Днес е първи май, дечица,
днес е първи май —
всяка живичка душица
радва се, играй!*

ЦАНИ ГИНЧЕВ КИРИЛ И МЕТОДИЙ

*Слава вам, творци велики
на славянското писмо.
Вий очите ни разкрихте
за наука и добро.*

*Славим, славим паметта ви,
братя просветители,
на славянските народи
първите учители.*

*Имената ви свещени
векове покриват с чест.
Ние, всичките славяни,
с песни ще ви славим днес.*

СТОЯН МИХАЙЛОВСКИ
КИРИЛ И МЕТОДИЙ
БЪЛГАРСКИ ВСЕУЧИЛИЩЕН ХИМН

*„Върви, народе възродени,
към светла бъднина върви,
с книжовността, таз сила нова,
съдбините си ти поднови!*

*Върви към мощната Просвета!
В световните борби върви,
от длъжност неизменно воден —
и Бог ще те благослови!*

*Напред! Науката е слънце,
което във душите грей!
Напред! Народността не пада
там, дето знанъето живеј!*

*Безвестен беше ти, безславен!...
О, влез в Историята веч,
духовно покори страните,
които завладя със меч!...“*

*Тъј солунските двама братя
насърчаваха дедите ни...
О, минало забравимо,
о, пресвещени старини!*

*България остана вярна
на достославний тоз завет —
в тържествување и в страдање
извърши подвизи безчет...*

*Да, родината ни години
пресветли преживя, в беда
неописуема изпадна,
но върши дългът се всегда!*

*Бе време, писмеността наша
кога обходи целий мир;
за все световната просвета
тя бе неизчерпаем вир;*

*бе и тъжовно робско време...
Тогаз Балканский храбър син
навеждаше лице под гнета
на отоманский властелин...*

*Но винаги духът народен;
подпорка търсеше у вас,
о, мъдреци!... През десет века
все жив остана ваший глас!*

*О, вий, които цяло племе
извлякохте из мъртвина,
народен гений възкресихте —
заспал в глубока тъмнина;*

*подвижници за права вярна,
сеятели на правда, мир,
апостоли високославни,
звезди върху Славянски мир,*

*бъдете преблагословени,
о вий, Методий и Кирил,
отци на българското знание,
творци на наший говор мил!*

Нека името ви да живее

*във всенародната любов,
речта ви мощна нек се помни
в Славянството во век веков!*

Русе, 1882, априлий 15

[сп. „Мисъл“, 1892, кн. IX–X]

ВЕСА ПАСПАЛЈЕЕВА
ПРАЗНИК

*Предпразнична радост
в гърдите напире,
в сърцето ми детско
едва се побира!*

*Венци сме увили
с божур, перуника,
със люляци бели
и горска иглика.*

*Че утре е празник
голям, всенароден
на двамата братя —
Кирил и Методий!*

*О, азбука наша,
преславна навеки!
Води ни по мирни
и светли пътеки!*

АЛЕКСАНДЪР МУРАТОВ ПРАЗНИК

*На първи юни всички знаят,
че празник имате, деца!
Затуй по-весело трамваят
хвърчи с крила от знаменца.*

*Летете волно и свободно,
тъй както птицата хвърчи,
звездички от небето родно
понесли в своите очи.*

*Отивате задружни, силни
към други по-велики дни
на мир и на блага обилни,
на радост и на добрини!*

КИРИЛ ГОНЧЕВ КАКВО ПРАВЯТ ДЕЦАТА?

*Когато дойде зима
и преспи навалят,
шейни децата имат
и тръгват с тях на път.*

*Пътуваме далече,
до планините чак.
Прибираме се вечер,
когато падне мрак.*

*Когато дойде пролет
над сините поля,
децата пускат в полет
рояци хвърчила.*

*Белей от тях небето,
върти се и трепти
и струва ти се — ето,
и то ще полети!*

*Когато дойде август,
след топката летим
и радост, радост, радост
в очите ни блести.*

*И казват, че децата
със смях като сребро
понасят във земята,
която е кълбо.*

Когато дойде есен

*и светне златен ден,
звъни светът от песен,
създадена от мен.*

МИХАИЛ ЛЪКАТНИК
НЕКА

*Нека децата живеят задружно,
нека да имат каквото е нужно,
нека да имат бащи работливи,
нека да имат майки грижливи.*

*Весело слънце да грее над тях,
вред да се радват на детския смях.
Нека децата от шест материка
знаят на братството свято езика.*

*Нека се учат в училища бели,
нека растат и крилати, и смели.
Нека играят на воля в полята,
нека за тях да е мир на Земята!*

КНИЖКИТЕ ОБИЧАМ!

ИВАН ВАЗОВ
РОДНАТА РЕЧ

Д-ру Ив. Д. Шишманову

*Обичам те, българска реч,
звук сладък, най-мил в звуковете,
ту арфа звънлива, ту меч
на майстор художник в ръцете.*

*Обичам те, роден язык,
ту гъвкав, ту твърд, като камен
елмазен, жив израз и клик
на мисъл, на блян, на дух пламен;*

*язик за песни и за бран,
язик, сечиво благородно,
от твойта съм сладост пиан —
как лейш се, звучиш ти свободно!*

*Как твойта хармония плени
слуха, о реч мощна, напета,
в песните на наште жени,
в крилатия стих на поета!*

АСЕН БОСЕВ
КАКВО СА ХУБАВИТЕ КНИГИ?

*Какво са хубавите книги? —
В житата пойни чучулиги
и ручейчета бистроструйни,
бълбукаци в букаци буйни.*

*Какво са хубавите книги? —
Фиданки плодни, погледни ги:
израстват в плодните градини
на радостните ни години.*

*И кораби с платна развети,
и най-вълшебните ракети,
с които носят се мечтите
от страниците към звездите!*

*Това са хубавите книги.
Ако не вярваш —
прочети ги.*

ВЕСЕЛИН ХАНЧЕВ ЧУДНАТА ВРАТА

*Тука ще разкажа в стих
случка най-забавна:
как света за миг открих,
как света обиколих,
без дори да шавна.
Как? С ракета? На балон?
На хвърчило ново?
С кон? На кораб? На файтон?
През вратичка от картон
влязох — и готово!
Влязох и се озовах
в Африка гореща,
в джунглите опасни бях,
зърнах слон да крачи в тях,
с тигър имах среща.
После като водолаз
слязох в океана,
в прерията подир час
яздох със ловците аз,
жив мустанг да хвана.
А от там — в тайгата, сам,
на шейна с елени...
Подир миг — далеч от там,
покорявах връх голям
в Алпите студени.
Где не бях? В коя страна
по света не скитах?
С колко много племена
и страни ме запозна
таз врата открита?
Най-далечните места*

*мога в миг да стигам,
щом си имам към света
тази шарена врата,
тази чудна книга!*

ЛЕДА МИЛЕВА МОЯТА УЧИТЕЛКА

*Когато за пръв път страхливо
аз в класната стая надникнах,
тъй ласкаво ти ме погали,
че в същия миг те обикнах.*

*Когато с несръчните пръсти
се мъчех да пиша с мастило,
ти, сведена кротко над мене,
ми вдъхваше вяра и сила.*

*С тебе разбрах, че щом учиш,
урокът е винаги лесен,
че винаги трябва да бъда
с другарите искрен и честен.*

*Научи ме ти да обичам
от ранните детски години
горите, полята — и всичко,
което наричам „родина“.*

*Аз много неща ще забравя,
но теб ще забравя ли? — Няма.
В сърцето си твоето име
до името пазя на мама.*

ДОРА ГАБЕ НА УЧИТЕЛЯ

*Ти ни отвори очите,
ти ни отвори сърцата,
ти ни научи да бъдем
верни другари и братя.*

*Даде ни ти обичта си,
радостна, светла, честита,
ний ще я вземем и сложим
вътре, в сърцата ни скрита.*

*Като останем без тебе,
в пътя без твойта закрила,
тя ще ни бъде водача,
твоята обич най-мила.*

*Сбогом, учителю скъпи!
И лудините прости ни.
Твоите думи, съвети,
ние ще помним с години!*

ЦАНКО ЦЕРКОВСКИ ПЕТЛЕНЦЕ

*Кукуригу петленце,
бабиното момченце —
скоро баба ще стане
с просце да те нахрани,
ще ти сипе водица
във новата паница,
сръбни и си поклъвни,
гушката си напълни,
че се качи в колцата,
поплесни с крилцата,
напери си гребена,
запей с песен медена:
„Кукуригу, кудкудяк!
Ставай, Крумчо, учи пак!“*

КАЛИНА МАЛИНА АЗ БРОЯ ДО ПЕТ

*Батко ми показа
своя първи клас.
— Буквичките — каза, —
тук научих аз.*

*Гледам — светла стая
с чинове безчет.
Колко са? Не зная.
Аз броя до пет.*

ДЯДО ПЪНЧ
ОЩЕ ВЕДНЪЖ ЗА КНИЖКАТА И МИШКАТА

*Малка сива мишка
си намери книжка.
Чуден дар това е,
но дори да срича
мишката не знае.
А така обича
приказки забавни
с Вълчо, Меца, Лиска,
че без да се бави
книжката изгризка.
Но щом я погълна,
усети бодежи,
че книжката пълна
била с таралежи.*

МИХАИЛ ЛЪКАТНИК
РАЙКО МНОГОЗНАЙКО

— *Знам бе, знам бе, знам бе, знам.*

Аз професор съм голям.

Хищна птица е кълвача.

Слонът двеста метра скача.

На дърво расте пипера.

Бяла мечка срещнах вчера.

Вълците са тревопасни,

а пък зайците — опасни.

Гъбите са минерали

с цветове като кристали.

Мечките са виторози,

а бизоните — двуноги.

Жабите ядат банани,

мравки се ловят с капани.

Китовете ходят боси,

кенгуруто шапка носи.

Враната е пойна птица,

тигърът пасе пшеница.

— *Ех, че, ех, че многознайко*

е съкласникът ни Райко.

АТАНАС ЦАНКОВ СЛАДКИ ДУМИ

*Шаро буквичките учи,
нищо че е малко куче.
Той по цели дни чете:
кост, месо, салам, кюфте.*

*А учителят се мръщи:
— Думи — все едни и същи!
Други ако не научиш,
чиста двойка ще получиш!*

*И нали е първолаче,
Шаро май ще се разплаче.
Плахо търси думи нови —
във букварчето се рови,
рови в книжки и тетрадки:*

— Другите не са ми сладки!

МАМА МИ КУПИ ДНЕС ПОПУЛЯРНА ПЕСЕН

*Мама ми
купи днес
нова книжка със картинки.
Гледам я
с интерес
и разлиствам лист по лист.*

*Тука зайче как играе,
там лисица как го дебне.
Таралеж на кълбо
ще избави зайчето.*

*Викат ме
пак навън:
— Хайде идвай да играем!
Но без мен
в този ден
почват лудите игри.*

*Гледай ти какво направих!
За игрите днес забравих.
Все чета във захлас.
Нова дружка имам аз.
Пъстра книжка имам аз!*

ГАЛИНА ЗЛАТИНА

АЗБУКА

*Буквичките вече уча
и дори да сричам знам.
Затова не ми е скучно
вкъщи, щом остана сам.*

*Вземам книжката и ето —
в стаята ми идват пак
седем весели джуджета,
огнен змей и млад юнак.*

*Азбуката вече зная!
Мога книжки да чета!
Най-голямата магия
съм научил на света!*

АНТОН ШИКОВ ЗЛАТНАТА РИБКА

*Отдавна рибка чудновата
живее в синьото море —
ту блесне ярко над водата,
ту в дълбините се завре...
Днес тя поплува до насита,
а после, щом усети глад,
огледа се и се попита —
какво да хапне за обяд.
Задебна тихо из водата,
към жертвата си полетя
ала на въдица зъбата
увисна в миг самата тя.*

*От приказките всеки знае,
че досетливият рибар,
за откуп ще си пожелае
от рибката безценен дар.
Не. Още щом когато зърна,
че златни люспи я красят,
в морето бързо той я върна —
да продължи по своя път.
— Върви! — човекът рече. — Припчай!
И като слънцето блести!
На мен не си ми нужна, рибке.
На приказките трябваш ти...*

Издание:

Мамо, мамо, я кажи колко слончето тежи?

Издателство „Златното пате“, София, 2001

Съставител: Галина Златина

Художник: Биляна Господинова

Художник на корицата: Петър Генов

ISBN 954-431-190-4

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.